

och följes noggrannt af arbetsdirektionen, hvarföre, då profilen är ganska vacker, vägen bör blifva god.

Arbetet pågick nu å 38,500 fots längd af de svåraste delarne af väglinien, och var ingen anmärkning af betydighet att göra mot detsamma. Så vida ej t. ex. brist på penningar hindrar arbetet, bör planeringen af hela vägen medhinnas i år, hvarefter banan kan något grusas och trafikeras i vinter samt kompletteras nästa år. Arbetet var väl ordnad af direktionen och en duglig arbetsförman ledde detsamma. En del af arbetet var bortlemnad i små entreprenader, men det öfriga och svåraste verkställde direktionen under förmannens tillsyn på dels dagspenning och dels beting, hvarigenom direktionen hade i sin makt att lättare anskaffa arbete åt ortens behöfvande.

Motala den 9 November 1869.

C. A. Grafström.

Chef för östra väg- och vattenbyggnadsdistriktet.

N:o 16.

Af Herr **Stålhammar, Jon Adam**: *Om ändring af 47, 67 och 126 §§ i Konkurslagen.*

En ej ringa orsak till jordbrukarnes betryck kan sökas uti svårigheten för dem, att förmånligt belåna in-teckningar uti deras hemman; denna svårighet orsakas mycket af 1862 års konkurslag. Ehuru denna lag befinnes under omarbetning, önskar jag likväl att nu få framhålla några §§, hvilka kunna ändras utan rubbning i konkurslagens tillämpning i öfrigt, och hvil-

ken ändring således, om den vinner Riksdagens bifall, kunde ske oberoende af hela konkurslagens omarbetande. Olägenheterna af de nu till ändring föreslagna §§ hafva ej varit så känbara, så länge det i allmänhet varit större jordegare, som gjort konkurs, men då detta sätt att rangera sina affärer blifvit allmänt bland egare af de aldra minsta hemmanslotter, leder det derhän att inteckningar i små hemman blifva omöjliga att belåna af hypoteksföreningar och kassor, hvilka äro de enda som numera lemna så kallade stående lån.

67 § 2 mom. tydes mångenstädes sålunda, att om fastighetsförsäljningssumman ej uppgår till inteckningarnes belopp, inteckningsegaren påföres, utom kostnaderna för egendomens brukning, vård och försäljning, äfven andel i godemansarfvodet i den proportion, som köpeskillingen står till öfriga tillgångar; sålunda har t. ex. vid en egendom, som Smålands hypoteksförening nödgats inropa för 25,000 R:dr, hypoteksföreningen förutom alla brukningskostnader m. m. blifvit påförd att utbetala 2,812 R:dr 50 öre såsom andel uti godemansarfvode. Om en dylik fördelning af konkurskostnaden (hvilken ej allestädes sker) skulle fortfarande tillämpas, kan det blifva en industri för oprioriterade fordringsegare, att, sedan reelaste lös-egendomen blifvit förskingrad, genom konkurs och högt sysslomannaarfvode få en del af fordran betäckt på inteckningsegarens bekostnad, hvilken genom dessa och andra opåräknade kostnader gör betydliga förluster.

Hypoteksföreningarna och allmänna kassor kunna svårligen sända ombud till alla dessa små konkurser, och bruka vanligen ej, förlitande sig på säkerheten i sin pant, att göra det; de kunna således ej öfvervaka förvaltningen af konkursboets tillgångar.

Med anledning af hvad jag sålunda anført, får jag föreslå att till 67 § sista mom. göres tillägg: "dock ej utöfver 1 à 2 procent af köpeskillingen". Om denna min framställning bifalles, torde äfven uti 126 § till orden "Konkursboets tillgångar" tilläggas en mellanmening: "hvilka icke böra med förmånsrätt utgå".

Den uti 47 § föreskrifna domarevärdering var visserligen nödvändig, då konkurslagen skrefs, och då fastighetstaxeringsvärdet ingalunda motsvarade saluvärdet, nu deremot är taxeringsvärdet oftast öfverensstämmande med saluvärdet; och således den föreskrifna värderingen af ingen nytta, endast försinkande försäljning, ådragande konkursboet eller inteckningsegaren en kostnad, som alltid väcker missnöje, och många gånger missledande, synnerligast å mindre hemmansdelar, der vanliga värderingsmetoder ej äro tillämpliga. Smålands hypoteksförening har möjligen haft olägenhet af domarevärderingar, då hemman värderats till några hundra R:dr, för hvilka bjudits mellan 2,000 och 3,000 till och med 4,000 R:dr, sedan hypotheks-

föreningen först nödgats inropa desamma; spekulanter hafva nemligen, under förmodan att hemmanen skola säljas till dessa värden, afhållit sig att bjuda hvad hemmanen verkligen bort kosta.

Som förhållanden likväl torde kunna inträffa då värdering är nödig, får jag föreslå, det första punkten af 47 § erhåller följande lydelse: "Under anslagstiden låte gode männen fast egendom värdera, om de ej anse det åsatta bevillningstaxeringsvärdet motsvara fastighetens verkliga värde; denna värdering verkställas af dertill lämplig person".

Stockholm den 28 Januari 1870.

J. Stålhammar.
